

Externaliteiten

Voor het **Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid** onderzoeken Lijesen *et al.* de effecten van verschillende beleidsvarianten om de externe kosten van vervoer te internaliseren. Het wegverkeer, het railverkeer en de binnenvaart zullen, in de varianten, moeten gaan betalen voor een deel van de, of alle, kosten voor infrastructuur, luchtkwaliteit, geluid en congestie. Alle varianten leiden tot een welvaartsstijging doordat de maatschappelijke kosten van externaliteiten afnemen en buitenlandse vervoerders de heffing ook moeten betalen, wat zorgt voor een welvaartsverschuiving van het buitenland naar het binnenland. Logistieke aanpassingen, inningskosten en de afname van de hoeveelheid verkeer zullen de positieve welvaartseffecten drukken. De totale welvaartseffecten lopen in het eerste jaar van min twintig miljoen euro tot 1,2 miljard euro.

Lijesen, M., J. Korteweg en H. Derriks (2009) *Welvaartseffecten van het internaliseren van externe kosten*. Den Haag: KiM.

Arbeid

Voor het **Tinbergen Instituut** stellen Willems en Van Wijnbergen dat sinds de jaren tachtig banen minder snel verloren gaan in het begin van de neergaande conjunctuur. Dit terwijl het herstel van deze banen niet tegelijkertijd optreedt met hernieuwde economische groei. Deze vertraging in arbeidsveranderingen is optimaal wanneer er onzekerheid bestaat over de duur van schokken die de recessie veroorzaken en als het duur is om werknemers aan te nemen of te ontslaan. De oorzaak van de grotere vertraging is volgens de auteurs een afgenomen voorspelbaarheid van de economie en de gestegen kosten om mensen te ontslaan of aan te nemen. De toegenomen vertraging verklaart een macro-economisch fenomeen als de gedaalde procyclische arbeidsproductiviteit doordat agenten arbeid langzamer aanpassen na schokken.

Willems, T. en S. van Wijnbergen (2009) *Imperfect information, lagged labor adjustment and the great moderation*. Discussedocument nr 2009-063/2. Amsterdam: Tinbergen Instituut.

Sprint

Einmahl en Smeets gebruiken voor het **CentER** de theorie van extreme waarden om wereldrecords te schatten voor de honderd meter rennen voor mannen en vrouwen, waarbij ze gebruikmaken van de snelste persoonlijke records tussen 1991 en 2008. De theorie van extreme waarden behandelt extreme afwijkingen van de mediaan. De voorspelling is dat het wereldrecord voor mannen op 9,51 seconden kan liggen en voor vrouwen op 10,33 seconden, terwijl die nu op 9,69 seconden en 10,49 seconden liggen. In een eerdere voorspelling kwamen de auteurs op een wereldrecord van respectievelijk 9,29 seconden en 10,11. Deze voorspelling was echter gebaseerd op alle gegevens van vóór 2005, inclusief dopinggerelateerde records.

Einmahl, J. en S. Smeets (2009) *Ultimate 100m world records through extreme value theory*. CentER nr 2009-57. Tilburg: CentER.

Graan

Voor het **LEI** stellen Meijerink en Danse dat de belangrijkste oorzaak van de gestegen graanprijzen in 2007–2008 afgenomen aanbod is. Deze was het gevolg van slechte oogsten en gedaalde graanvoorraden. Verder is door toenevende verticale en horizontale fusies binnen de voedingsmiddelenindustrie de wereldgraanhandel in handen gekomen van een klein aantal bedrijven, terwijl de kleine graanproducenten onderling steeds meer concurrentie ondervinden. De hierdoor ontstane macht van de grote bedrijven heeft echter niet geleid tot hogere prijzen.

Meijerink, G. en M. Danse (2009) *Riding the wave: high prices, big business? The role of multinationals in the international grain markets*. LEI rapport nr 2009-031. Den Haag: LEI Wageningen UR.

Bundelen

Voor het **Amsterdam Center for Law and Economics** laten Alvisi *et al.* zien dat het toestaan van fusies tussen bedrijven die complementaire producten verkopen de welvaart verhoogt en de concurrentie versterkt. Omdat het voor het bedrijf dat de complementen verkoopt winstmaximaliserend is om de complementaire goederen te bundelen voor een prijs hoger dan de die van de losse componenten, ontstaan nieuwe bedrijven die de afzonderlijke componenten produceren. Door deze marktontwikkeling hebben consumenten meer keuze en stijgt het aantal aanbieders, zodat de consumentenwelvaart stijgt.

Alvisi, M., E. Carbonara, G. Dari-Mattiaci en F. Parisi (2009) *Complementing substitutes: bundling, compatibility, and entry*. ACLE werkdocument nr 2009-10. Amsterdam: ACLE.

Zorg

Voor het **Centraal Bureau voor de Statistiek** onderzoeken Wingen en Otten de relatie tussen het zorggebruik van ouderen en de sociaaleconomische status gebaseerd op opleiding, inkomen en meerjarig inkomen. Hoe lager het inkomen of de opleiding, hoe meer ouderen gebruikmaken van zorg zonder verblijf, zoals huishoudelijke verzorging en verpleging. Twintig procent van de ouderen met alleen lager onderwijs maakt gebruik van zorg zonder verblijf, tegen vier procent van de ouderen met hoger onderwijs. Ook gecorrigeerd voor leeftijdsverschillen, geslacht en gezondheid blijft dit verband geldig. Bij ziekenhuisopnames waren de verschillen minder groot, twintig procent tegen twaalf procent, maar dit verband verdwijnt als rekening wordt gehouden met verschil in opleiding en chronische ziektes.

Wingen, M. en F. Otten (2009) *Geregistreerd zorggebruik van 50-plussers naar sociaaleconomische status*. In: CBS (red.) *Bevolkingstrends. Statistisch kwartaalblad over de demografie van Nederland*, 2. Den Haag: CBS.

SINDS 1916

Arbeidsmobiliteit

Voor het **Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt** onderzoeken Bierings *et al.* de Nederlandse arbeidsmobiliteit aan de hand van de Enquête Beroepsbevolking, gehouden tussen 2002 en 2005. De auteurs constateren dat de uitstroom naar andere beroepen drie tot elf procent per kwartaal is en deze vaak naar beroepen gaat met aangrenzende niveaus en in dezelfde richting als het oude beroep. Werklozen stromen vaak door naar beroepen waarvoor een laag opleidingsniveau voldoende is, zoals in de techniek, terwijl mensen in deze beroepen vaker werkloos of inactief worden. Jongeren tussen de 15 en 24 jaar zijn het meest mobiel, terwijl vrouwen vaker van baan wisselen dan mannen.

Bierings, H., F. Cörvers, R. Montizaan en R. de Vries (2009) *Beroepsmobiliteit: bruikbaarheid longitudinale gegevens enquête beroepsbevolking*. ROA technisch rapport nr 2. Maastricht: ROA.

Werkgelegenheid

Stichting LISA stelt dat de werkgelegenheid in Nederland in 2008 net als in 2007 aanzienlijk is toegenomen. Ten opzichte van 2007 is het aantal banen met 2,4 procent gegroeid; absoluut zijn dat 186.660 banen. Als provincie kent Flevoland in 2008 met 5,1 procent de hoogste werkgelegenheids groei, als regio Delft en Westland met 5,5 procent. Uitgezonderd in de landbouw groeit het aantal banen in 2008 in alle twaalf onderscheiden sectoren, waarbij het aandeel van de sector zakelijke diensten met 5,1 procent het hoogst is. LISA verwacht voor 2009 dat als gevolg van de kredietcrisis vooral Delfzijl en omgeving, Noord-Limburg en IJmond een terugval kennen in de werkgelegenheidsontwikkeling. Deze regio's worden getypeerd door relatief veel conjunctuurgevoelige activiteiten als industrie en transport.

Stichting LISA (2009) *Banengroei voorbij?* LISA Nieuws, 14(19), 2-4.

Monetair

Voor het **Centre for Economic Policy Research** beschrijven Gerlach *et al.* twee uitdagingen voor monetaire beleidsmakers die zich na de economische crisis voor zullen doen. Een eerste is om hoge inflatie te voorkomen. Dit kan door vermindering van monetaire impulsen aan de economie in de vorm van renteverhoging, alsmede verkoop van tijdens de crisis opgekochte financiële producten. Een tweede is om het risico van onevenwichtigheden op financiële markten te bewaken. In de praktijk betekent dit op basis van informatie van financiële toezichthouders waken voor grote toenames in kredietneming en collectieve schuldenlast, in het bijzonder wanneer prijzen van activa snel stijgen.

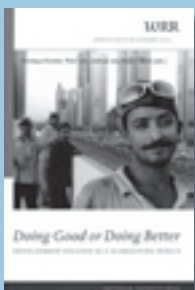
Gerlach, S., A. Giovannini, C. Tille en J. Viñals (2009) *Are the golden years of central banking over? The crisis and the challenges*. *Geneva reports on the world economy*, nr 10. Londen: CEPR.

Belasting

Voor het **Centraal Planbureau** onderzoeken De Mooij en Devereux de kwantitatieve effecten van twee hervormingen in de vennootschapsbelasting in de EU. De eerste hervorming, een alomvattende heffing op inkomen van ondernemingen, is baatvol voor individuele lidstaten, indien andere lidstaten niet volgen. De resulterende belastinggrondslagverbreding maakt het namelijk mogelijk de tarieven te verlagen zonder het overheidsbudget te verslechteren, wat een land aantrekkelijker maakt als vestigingsplaats en multinationals een groter winstdeel in het land laat neerslaan. De tweede hervorming, belastingaftrek op het eigen vermogen, is aantrekkelijker bij een gecoördineerd Europees beleid. Dit stelsel neutraliseert de fiscale behandeling van eigen en vreemd vermogen en maakt tegelijkertijd kapitaal goedkoper voor bedrijven, waardoor de investeringen toenemen.

Mooij, R. de en M. Devereux (2009) *An applied analysis of ACE and CBIT reform in the EU*. CPB discussiedocument nr 128. Den Haag: CPB.

Instituties

Voor de **Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid** beschrijft Ho het belang van pragmatisme voor de ontwikkeling van instituties in China. De Chinese staat hanteert als voornaamste criterium voor de ontwikkeling van instituties de mate van geloofwaardigheid en sociale steun die instituties genereren bij de bevolking. Het succes van een dergelijke pragmatische aanpak illustreert volgens Ho de behoefte tot heroverweging van bestaande economische ontwikkelingsconcepten zoals de balans tussen privaat en publiek bezit van landbouwgrond.

Ho, P. (2009) *Beyond development orthodoxy: Chinese lessons in pragmatism and institutional change*. In: Kremer, M., P. van Lieshout en R. Went (red.), *Doing good or doing better – Development policies in a globalizing world*. WRR verkenningen nr 21. Den Haag: WRR.

Overheid

Namens de **Rijksuniversiteit Groningen** onderzoeken Timmerman en Greveling de ontwikkeling in de man-vrouwverhouding onder het rijksoverheidspersoneel. Uit analyse van de instroom- en uitstroomcijfers in de periode 1997–2008 blijken twee tendensen: de instroom van vrouwen ligt bij de rijksdienst gemiddeld iets hoger dan die van mannen en de uitstroom van vrouwen is gemiddeld aanzienlijk lager dan die van mannen. De toename van het aandeel vrouwen in het personeelsbestand is het grootst bij het Ministerie van OCW, waar sprake is van twee extra tendensen: meer instroom dan uitstroom bij vrouwen en het omgekeerde bij mannen. Dit terwijl bij andere departementen sprake blijkt te zijn van twee à drie van de vier genoemde tendensen.

Timmerman, M. en L. Greveling (2009) *Feminisering van rijksoverheidspersoneel – Vooronderzoek naar de m/v personeelsverdeling bij de departementen*. Groningen: RUG.